

Motion till riksdagen 2013/14:Kr341

av Lars Ohly m.fl. (V)

Trossamfund

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör tillsätta en oberoende granskningskommitté som ska undersöka om stöd till trossamfund ges i enlighet med demokratikriterierna i lagen (1999:932) om stöd till trossamfund.

Motivering

I lagen (1999:932) om stöd till trossamfund anges förutsättningarna för att ge eller få statsbidrag. ”Statsbidrag får lämnas endast till trossamfund som bidrar till att upprätthålla och stärka de grundläggande värderingar som samhället vilar på, och är stabilt och har egen livskraft.” I proposition 1998/99:124 Staten och trossamfunden – stöd, medverkan inom totalförsvaret, m.m. utvecklas vad som krävs av ett trossamfund för att det ska kunna få statsbidrag: ”För att anses bidra till att upprätthålla och stärka samhällets grundläggande värderingar bör trossamfundet motverka alla former av rasism och andra typer av diskriminering samt våld och brutalitet. Samfundet bör också verka för att utveckla förutsättningar för jämställdhet mellan kvinnor och män.”

Sedan 2010 har anslaget ”Stöd till Trossamfund” höjts med 25 miljoner kronor så att det 2013 uppgår till drygt 75 miljoner kronor. Regeringen föreslår i sin senaste budgetproposition att nivån ska höjas ytterligare så att anslaget 2015 är drygt 79 miljoner kronor. Regeringen har således höjt anslaget med 58 procent utan att redogöra om stödet ges utifrån de gällande lagstadgade demokratikriterierna.

Värderingarna inom trossamfund som tar emot statligt bidrag uppmärksammas med jämna mellanrum, inte minst vad gäller synen på kvinnor och hbtq-personer.

I en interpellationsdebatt den 11 maj 2011 gav statsrådet Stefan Attefall (KD) uttryck för att man från regeringens sida anser att lagens demokratikri-

Fel! Okänt namn på

terier uppfylls trots att många trossamfund ser på homosexualitet som synd, något som man måste dölja och att äktenskap bara kan ingås mellan en man och en kvinna. Han bortser från lagens kriterier för att ge statsbidrag med orden om att regeringen är för ett pluralistiskt samhälle med många olika uppfattningar.

Europeiska rådets resolution 1464 innebär bl.a. att medlemsstaterna inte ska acceptera diskriminering som en följd av religion om religionen tillskriver kvinnor och män olika roller i samhället. Enligt den resolutionen kan inte trossamfunden åberopa religionsfriheten för att slippa lagens krav på ett aktivt jämställdhetsarbete.

Vänsterpartiet anser att det är orimligt att könsdiskriminerande verksamhet där kvinnor exempelvis inte tillåts inneha religiösa ledarpositioner ska finansieras med skattemedel. Inte heller verksamheter där hbtq-personer blir utsatta för strukturell diskriminering bör subventioneras med statliga medel.

Vänsterpartiet anser att tolkningen av demokratikriterierna i lagen om stöd till trossamfund ska ha kontinuitet och inte kunna omtolkas av en ny politisk majoritet utan att det föregåtts av ett riksdagsbeslut. Det är viktigt att säkerställa att de trossamfund som erhåller statsbidrag bedriver sin verksamhet utifrån de grundläggande värderingar som anges i lagen. Regeringen bör därför tillsätta en oberoende granskningskommitté som ska undersöka om stöd till trossamfund ges i enlighet med demokratikriterierna i lagen (1999:932) om stöd till trossamfund. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Beroende vad denna granskningskommitté kommer fram till kan det sedan bli aktuellt med ändringar i lagen (199:932) om stöd till trossamfund för att tillse att inga bidrag ges till trossamfund som i sin verksamhet exempelvis inte respekterar grundläggande rättigheter till skydd mot diskriminering p.g.a. kön, etnicitet och sexuell läggning.

Stockholm den 27 september 2013

Lars Ohly (V)

Bengt Berg (V)

Amineh Kakabaveh (V)

Lena Olsson (V)

Siv Holma (V)

Marianne Berg (V)

Eva Olofsson (V)

Mia Sydow Mölleby (V)